

PEYGAMBERLERİN GÜZEL ADETLERİ*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

بِ عِثْتِ لُ تَمِّمَ مَكَارِمَ الْخُلُقِ لَاقٍ

(ك.ق. عن أبي هريرة)

RE. 449/11 (Min saàdeti'l-mer'i en yetüle umruhû, ve yezukahu'llâhu'l-inâbeh)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Peygamber SAS Hazretleri'nin hadîs-i şeriflerinden bir miktar okumaya devam edeceğiz. *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 449. sayfasına, 11. hadîs-i şerife kadar geldik, şimdi onu okuduk.

Bu hadîs-i şeriflerin izahına başlamadan önce, evvela vehâsseten Peygamber Efendimiz'in ruh-i pâkine hediye olsun diye, sonra onun cümle âlinin, ashabının, etbainin, ahbabının ruhlarına ve sair enbiyâ ve mürselînin ve evliyaullahın ruhlarına hediye olsun diye; bilhassa Ümmet-i Muhammed'in müşidleri olan verese-i enbiyâ sâdât ve meşâyih-i turuku aliyyemizin ruhlarına;

Kitabını okuduğumuz Gümüşhaneli Hocamız'ın ruhuna, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zahid Kotku Hocamız'ın ruhuna hediye olsun diye; bu beldede metfun bulunan sahâbe-i kirâmın cümlesinin, Ebû Eyyûb el-Ensari Hazretleri'nin, tabînin, evliyaullahın ruhlarına hediye olsun diye;

Uzaktan yakından bu hadisleri dinlemek üzere buraya teşrif etmiş olan siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; camimizin bânisi İskender Paşa'nın ve caminin bu ana gelinceye kadar yaşamasına, gelişmesine, tamirine, büyümesine yardımcı olanların, kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Hayatta olan biz müslümanların da Rabbimiz'in rızasına uygun ömür sürüp huzuruna hülâsaten yüzü ak, alnı açık, sevdiği kullar olarak varmamıza vesile olsun diye, buyurun bir Fâtiha, üç İhlas-ı Şerif okuyalım!

.....

a. Ömrün Uzun Olması

Cabir RA'ın bize rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹

مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ أَنْ يُطَوَّلَ عَمْرُهُ، وَيَرْزُقَهُ اللّهُ
الْإِنَابَةَ

(أبو الشيخ عن جابر)

RE. 449/11 (*Min saàdeti'l-mer'i en yetùle umruhû, ve yezukahu'llàhu'l-inâbeh*)

(*Min saàdeti'l-mer'i*) “İnsanın, kişinin mutluluğunun, saadetinin emâresidir...” Nesi?..
(*En yetùle umruhû*) “Ömrünün uzun olması, (ve yezukahu'llàhu'l-inâbeh) ve Allah'ın ona, kendisine yönelişi nasib etmesi...”

Allah'ın ona tevbe nasib etmiş olduğu bir halde ömrünün uzun olması, kişinin bahtiyarlığının, mesutluğunun, mutluluğunun alâmetinden biridir.

Inâbe, tevbe ve rücû demektir, Cenâb-ı Mevlâ'ya yönelmek demektir.

Burada ve ile başlayan cümle hal cümlesi olabilir, yani “O halde iken ömrünün uzun olması.” demek oluyor. Demek ki müslümanın ömrünün uzunluğu mutluluk alâmetidir, iyi bir şeydir, temenni edilecek bir şeydir.

¹ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.268, no:7602; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.90, no:34421; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.349, no:1155; Ahmed ibn-i Hanbel, *Zühd*, c.I, s.22; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.69; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1041, no:42657; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.326, no:8258.

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlelerinizi, cümlemizi uzun ömürlü, hayırlı ömürlü eylesin... Hepimize torunlarımızın torunlarımızın torunlarımızı göstereyin... Allah ak sakallı, pîr-i fâniler olmak nasib eylesin...

Güzel bir şey ama nasıl bir haldeyken güzel?

Allah'ın kendisine tevbe nasib etmiş olduğu bir haldeyken böyle olması güzel... Yoksa içkide, kumarda, zulümde, haksızlıkta, hırsızlıkta, arsızlıkta, edepsizlikte geçen uzun bir ömür güzel değil... Aman onun ömrü çabuk bitsin de günahı az olur hiç olmazsa. O iyi değil. Yani tevbe nasib olmuşken ömrünün uzun olması iyidir.

Her işin kıymeti Allah'ın rızasına uygun, Allah yolunda olduğu zamandır. Ömür... Bir zaman geliyor insan ömürden de bıkmıyor. Hele hele insan Allah'ı sevdi mi, Allah'ın sevgili kulu oldu mu, yükseldi mi bu dünyaya hiç meyli kalmaz, ahirete gitmeye can atar. Öyle kimseler var ki ölüm gecesine düğün gecesine, şeb-i arûs diye isim vermiş. Yani korkmak değil, çekinmek değil, sakınmak değil,

üzülmek değil, düğün bayram...

Neden? Sevine sevine “Dostların yanına gidiyorum!” diyen insan, ister tabii. Şimdi birisi,

“—Kalk seni bir yere götüreceğim.” dese,

“—Nereye götüreceksin?”

“—Peygamber Efendimiz'in olduğu, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in olduğu yere götüreceğim; sahâbe-i kirâmın, iyi insanların olduğu, şems ve

zemherîrin olmadığı, şiddetli sıcağın soğğun olmadığı, en güzel nimetlerin, en güzel lezzetlerin olduğu yere... “

“—Aman aman iki gözüm hemen!” Eteğine sarılır insan gitmek için;

“—Ne yapacağım ben bu çamurlu dünyayı, gözüme mi görünür!” diye can atar insan.

Tabii o zaman ölümden çekinmez. Ama bir insanın âhirete imanı yoksa, kâfirse, o zaman ölümü yokluk sanıyor, o zaman dahiç ayrılmak istemez.

وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكَ وَايُودُ أَحَدَهُمْ لَوْىَ عَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ

(البقرة: ٩٦)

(*Ve mine'llezîne eşrekû yeveddü ehadühüm lev yuammeru elfe seneh*) [Müşriklerden her biri de arzu eder ki, bin sene yaşasın.] (Bakara, 2/96) buyruluyor. Yani ihtiyarladıkça dünyaya hırsı, sarılması artar.

“—Ya bu yaşa gelmişsin Allah'tan kork, utan. Utanmaz mısın şu hale, bırakmamışsın hâlâ, ne biçim haldir senin bu halin, biraz hakka dönsene!”

Ölmek için uğraşiyor. Ne kadar çırpınsan boşuna, nasıl olsa ölüp gidecek.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize hayırlı hayat nasib etsin, hayırlı ömür nasib etsin... İman ile Kur'an ile Rasûlullah'ın cemalini göre göre hoş hal ile, cennetlik kul olarak, cennetteki makamını müşahede ede ede Allah can vermeyi nasib eylesin...

Bu dünyada da inâbet yani tevbe olacak. İnsan yanlış yolu bırakmış, doğru yola girmiş olacak; o da esas... Her işin başı tevbedir. Tarikatin evvel makamı, ilk adımı tevbedir. İlk önce;

“—Tevbe yâ Rabbi! Meğer ben ne kadar yanlış yollarda yürümüşüm yâ Rabbi! Sen bana ihsan eyledin, ikram eyledin, bana nice nice nimetler in’am eyledin, ben de ne kadar yanlış yollara gitmişim, tevbe yâ Rabbi! Bütün yanlış yolları, eski arkadaşları, eski halleri bıraktım yâ Rabbi! Şimdi senin yoluna bir girişle girdim ki, bırakmam senin yolunu inşaallah yâ Rabbi! Bana yardım eyle, tevfikini refik eyle...” diye tevbe edecek insan.

Ne zaman tevbe edelim?

عَجِّلْ وَا بِالتَّوْبَةِ قَبْلَ الْمَوْتِ!

(*Accilû bi't-tevbeti kable'l-mevt.*) “Ölüm gelmeden evvel tevbe etmekte acele ediniz!” denilmiştir. Tevbeye acele etmek lâzım!

Ölüm ansızın geliverir. Tevbeyi yarına, öbür güne bırakma! Yetmiş seksen yaşa bırakma! Haccı yapıp geldikten sonraya bırakma, hacca da gidemezsin belki. Emekli olduğun zamana bırakma, belki emekli olacak vaktin de olmaz. Belki yarına çıkamazsın.

“—Efendi, doğru yola gel!” diyorsun,

“—Hele bir emekli olayım da, bir hacca gideceğim de... Bilmem ne de bilmem ne de... Şu çocuk da evlensin de bu kötü işleri bırakacağım!” diyor.

Olmaz! Kötü bir şeyi şıp diye bırakacaksın, anında keseceksin. Tereddüde lüzum yok, bir şey kötüyse hemen bırak hemen gel. Hemen gel, geç kalmış olabilirsin. Geçiverir, fırsat elden gidiverir.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize tevbe-i sâdıka nasib eylesin, sâbite nasib eylesin...

Tevbe-i sabite; “Tevbe ettim, tamam. Artık bir daha dönmeye hiç niyetim yok, hak yolda sabit kadem olacağım, sağlam basacağım. O eski hayata dönüp bir daha bakmam!” demek.

Ateşe atılacak gibi korkması lazım insanın. Yani doğru yola girdikten sonra, o eğri yoldan ateşe atılacakmış gibi korkması, oraya gitmemesi lâzım!

O eski arkadaşlar yolda görür insanı:

“—Gelsene ya, bu akşam da içelim beraber... Gelsene ya, bir parti poker çevirelim... Gelsene ya, şöyle yapalım böyle yapalım... Hadi felekten bir gece çalalım!”

Ne çalyorsun?

“—Yok, olmaz! Gel ben seni başka bir yere götürüyüm!” deyin, siz de onları doğru yola çekmeye çalışın!

Onlar, “Ya parası benden!” derler. Ben şu ayyaşların, sarhoşların arkadaşlığına hayret ediyorum; fedakâr mı fedakâr, ama şerde... O fedakârlık müslümanlarda yok...

“—Parası benden, gel!.” diyor. Kim bilir kaç liraya patlar bir içki alemi, parası benden diyor.. “Yok!” diyorsun, bilmem ne diyorsun, yine çekmeye çalışıyor seni...

Allah tevbe nasib etsin, tevbe de sabit eylesin, yolundan ayırmasın...²

b. Peygamberlerin Adetleri

İbn-i Abbas RA’dan rivayet edilmiş bir hadîs-i şerif. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

مِنْ سِنَّةِ الْمُرْسَلِينَ: الْحَيَاءُ، وَالْحِلْمُ، وَالْحِجَامَةُ
، وَالسَّوَاكُ، وَالتَّعَطُّرُ وَكَثْرَةُ الزُّوْجِ

(عق. هب. عن ابن عباس)

² Sayfanın 12. hadis-i şerifi (RE. 449/12) sohbetin sonunda anlatılmış.

³ Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.137, no:7718; Taberani, *Mu’cemü'l-Kebir*, c.XI, s.186, no:11445; Ukayli, *Duafa*, c.I, s.243, no:144; Taberi, *Tehzibü'l-Asar*, c.VI, s.320, no:2813; Heysemi, *Mecmaü’z-Zevaid*, c.IV, s.465, no:7318; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.195, no:2971; Yezid el-Hutami RA’dan.

Heysemi, *Mecmaü’z-Zevaid*, c.II, s.266, no:2566; Dulabi, *el-Künâ ve'l-Esmâ’*, c.I, s.129, no:264; Buhari, *Tarih-i Kebir*, c.VIII, s.10, no:1955; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1273; Taberi, *Tehzibü'l-Asar*, c.VI, s.360, no:2852; Melih ibn-i Abdullah el-Hutami babasından, o da dedesinden.

Kenzü'l-Ummal, c.VI, s.655, no:17235; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.53, no:24287.

RE. 449/13 (*Min süneni'l-mürselîne: El-hayâu, ve'l-hilmü, ve'l- hacâmetü, ve's-sivâkü, ve't-teatturu, ve kesretü'l ezvâci.*)

(*Min süneni'l-mürselîne*) “Peygamberlerin törelerindedir, âdetlerindedir.” Neler?

Peygamberlerin adetlerinden olanlar nelerdir, onları sayıyor:

1. (*El-hayâu*) “Utanmak.”
2. (*Ve'l-hilmü*) “Halim selim olmak.”
3. (*Ve'l-hacâmetü*) “Hacamat olmak, yani kan aldirmek.”
4. (*Ve's-sivâkü*) “Dişleri misvaklamak.”
5. (*Ve't-teatturu*) “Güzel koku sürünmek.” Hoş kokular, misk, esans, güzel kokular sürünmek.
6. (*Ve kesretü'l-ezvâc*) “Zevcelerinin çok olması.” peygamberlerin törelerinden, usullerindedir. Süleyman AS, Dâvud AS gibi eski peygamberlerden de hanımlarının çokluğu ve bu sayılan şeyler rivayet edilmiştir.

İlk iki tanesi, *el-hayâu ve'l-hilm*. Ahlâka dair şeyler geldi. Ben başka rivayetler bulabilir miyim diye şerhine baktım ama, daha derin bir şekilde asıl kaynaklarına bakıp da araştıramadım.

Haya ve hilm, güzel huylardan iki tanesi. Elbette peygamberlerin huyları hepsi en güzel huylardır, onlara bir sözümüz yok. Yalnız bu devirde diyorlar ki:

“—Bırak bu utanmayı kardeşim! Olmaz, hayatta başarı sağlayamazsın, bu kadar utangaç olma!”

Peygamber Efendimiz'in zamanında bir delikanlı, kardeşini yakalamış, "Bak bu kadar utangaç olma!" diye ona nasihat çekiyormuş, onu sıkıştırıyormuş. Peygamber SAS Efendimiz, onun kardeşini sıkıştırdığını görünce:⁴

دَعُهُ، فَإِنَّ الْحَيَاءَ مِنَ الْإِيمَانِ

(خ.م.د.ن.ه.حم.عن ابن عمر؛ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ عَلَى رَجُلٍ مِنَ النَّصَارِ، وَهُوَ يَعْظُ أَخَاهُ فِي الْحَيَاءِ، قَالَ فَذَكَرَهُ)

(Da'hü) "Bırak onun yakasını; (*feinne'l-hayâe mine'l-îmân*) utanma duygusu imandandır. İmanı olmasa, utanmaz olur, arlanmaz olur, her türlü edepsizliği yapar. Sen onun utangaçlığını kaldırmağa, gidermeğe çalışma! Utangaçlık iyidir." buyurmuş.

⁴ Buhârî, Sahîh, c.I, s.17, no:24; Ebû Dâvud, Sünen, c.II, s.667, no:4795; Neseî, Sünen, c.VIII, s.121, no:5033; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.II, s.56, no:5183; İmam Mâlik, Muvatta' (Rivâyet-i Muhammed), c.III, s.453, no:950; Buhârî, Edebü'l-Müfred, c.I, s.211, no:602; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.II, s.374, no:610; Taberânî, Mu'cemü'l-Evsat, c.V, s.156, no:4932; Beyhakî, Şuabü'l-İman, c.VI, s.131, no:7701; Neseî, Sünenü'l-Kübrâ, c.VI, s.537, no:11764; Begavî, Şerhü's-Sünneh, c.VI, s.372; İbnü'l-Ca'd, Müsned, c.I, s.421, no:2872; Taberânî, Müsnedü'ş-Şâmiyyîn, c.III, s.42, no:1771; Kudâî, Müsnedü'ş-Şihâb, c.I, s.124, no:155; Abd ibn- i Humeyd, Müsned, c.I, s.238, no:725; Tahavî, Müşkilü'l-Âsâr, c.IV, s.66, no:1323; Abdu'r-Rezzak, Musannef, c.XI, s.142, nmo:20146; İbn-i Asâkir, Mu'cem, c.I, s.87, no:153; Eb3u Nuaym, Hilvetü'l-Evliyâ, c.VI, s.352; İbn-i Asâkir, Târih-i Dimâşk, c.XIII, s.360, no:1432; İbn-i Adiy, Kâmil fi'd-Duafâ, c.III, s.53; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kentzü'l-Ummâl, c.III, s.123, no:5782; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XII, s.467, no:12316.

Yalnız şimdi söylenmiyor bu sözler... Bu kâfirciklerin sözleri var ya, ta eski zamanlardan beri söylenir gelir. Dinimizin kitaplarını okusanız, bakarsınız dünyada hiç yeni bir şey yok, hep eskiden beri söylenegelmiş şeyler, o zamandan söylemişler. “Bu kadar utangaç olma!” demişler. Hani şimdi diyorlar ki;

“—Sen benim dediğimi yap, günahın bana!..”
Demiyorlar mı? Hep duymadık mı?

“—Sen benim dediğim gibi yap, günahın bana!”
diyor.

Kur’ân-ı Kerîm’de âyet-i kerîmede deniliyor ki:

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

(فاطر: ١٨)

(*Ve lâ teziru vâziretün vizre uhrâ*) “Birisinin sorumluluğunu ötekisi yüklenemeyecek, alamayacak; ötekisini kurtaramayacak.” (Fâtır, 35/18)

Kimse kimsenin günahını yüklenemez. O yine yaparsa o kabahati, o da günaha girer. Ama ötekisi o cesaretinden dolayı, “Yap, günahı bana!” dediğinden dolayı hem kendi günahını yüklenecek, hem ötekisinin günahını yüklenecek, vebali iki misli olacak. Çünkü edepsiz, cesaret etti gûnahtan korkmadığını gösterdi, “Senin günahın da bana!” dedi. Tamam, ona onun günahının bir misli gelecek ama ötekisi de günahsız kalmayacak, o da cezalı yine... Onun da Kur’an’da cevabı var, her şeyin cevabı var, el-hamdü lillâh dinimizde her şey söylenmiş.

Peygamber SAS Efendimiz, “Onun yakasını bırak!” diyor, “Haya imandandır. Bırak utansın...” diyor.

Bizim çektiğimiz utanmazlardan, yüzsüzlerden, arsızlardan... Sanki müstehcen neşriyat bitmiş, hiç kalmamış gibi dünyanın başka ülkelerinden şimdi müstehcen neşriyat kitapları, mecmuaları ithal ediliyor, hiç başka iş kalmadı...

Ne olacak? Zayıf müslümanlar, zavallı halkımız, gençler açacaklar, resimlere bayılacaklar, günahlara dalacaklar, kabahatleri işleyecekler, doğru yoldan, raydan çıkacaklar, şaşıracaklar... Ne olur?

Ne olacağını ben söyleyeyim. Cinsi duygular kuvvetli duygulardır, tabii çocuğun beyni dönecek, günaha girecek. Günaha girdikten sonra tabii para ister, pul ister, bu sefer Allah korkusu kalmadı ya kalbinde, o parayı nereden sağlayacağına bakacak. Belki bunları cinsi hislere teşvik eden adamların kasalarını soyacak, onların başına gelecek. Belki banka, belki bir kuyumcu soyacak. Çok para lazım çünkü, zevk ü sefâ parasız olmaz. Boğazda bir bilmem ne şu kadar paraya patlıyor, bu kadar rezalet şu kadar paraya oluyor. O parayı bulmak için gayri meşru yollara sapacak. Meşru yoldan çalışmayı bırakacak, aile yuvaları yıkılacak, anneler babalar diz dövecek, “Bizim evlat nereye gitti, ne oldu?” diyecekler.

Kötü cereyanlar, menfî ideolojiler böyle insanlara diyecek ki:

“—Tamam, para benden, yeter ki benim tarafıma gel, iki tarafına iki tane tabancayı

as; ben sana parayı veririm, istersen nikâh da yaparım, devrim nikâhı yaparım... “

Ondan sonra nikâh filan yok ortada, laf olsun diye nikâh diyor. Devrim nikâhı, bir arada, komün hayatı yaşayacaklar. Komünist ya, her şey müşterek, kadın dahil... Öyle yaşayacaklar, ondan sonra onlardan bu memlekete hayır gelecek (!).

Onu öyle yaptığı zaman yakalıyorlar da, onu o tarafa itene bir şey yok. Sübhanallah! Taşları bağlamışlar da köpekleri salıvermişler. Öyle şey olur mu? Ama İslâm öyle değil, İslâm samimi bir ideoloji olduğu için, ‘trak’ başından kesiyor kabahati... Yasak yere adımını atmak bile yok, bitti.

İçki... İçki içen kendisini ya tutar ya tutamaz, ya nâra atar ya sarhoş olur, ya cam kırar ya arabayı devirir ya bir insanı bıçaklar... belli olmaz. İçki yasak, bitti.

“—Efendim ben kendimi tutarım. “

Sen külahıma anlat kendini tutacağını... Hiçbir şey yapamazsın, içki geldi mi ilk önce içkiyi içersin, ondan sonra da her türlü rezaleti yaparsın, bir de bakarsın polis nezarethanesindesin, bir de bakarsın hapistesin, bir de bakarsın dar ağacındasın. “Ya ben hiç bilemedim, içki içtim aklım başımda değildi.” dersin ama iş işten geçer.

İslâm koruyucu hekimlik gibidir. Koruyucu hekimlik gibi kusura götüren yolu başından tıkıyor: “Burası yasak, buradan gitme!” diyor,

bitiyor. Zina yasak, içki yasak, kumar yasak, gayri meşru kazanç yasak, şunu yasak bunu yasak...

“—Ee, etrafımız bir sürü yasak doldu...”

Tabii ya ne sandın? Yollarda da polislerin yasakları yok mu?

“—Sağa dönülmez, sola dönülmez, sürat 50 kilometreden fazla olmaz...”

Neden onlar? Senin yoldaki selametini için. Sen o işaretlere riayet etmezsen, çarpışırsın bir kamyonla, altında kalırsın ölürsün. Ölmeyesin diye, trafik polisi senin hayatını korumak için düşünmüş o yasakları, ondan koymuş.

E hayatta bu kadar yasaklar var...

Kaç tane? Sayarsın parmaklarınla, yetmezse hadi diyelim 20-30 tane yasak var ama helâller sonsuz, ooo *ardu'llahi vâsiah*, bir sürü helâl var. İçki yasak, tamam; portakal, elma, muz, armut, kavun, karpuz serbest... Yani saymaya lüzum yok. Daha ne istiyorsun mübarek?

Her şey serbest, serbest, serbest... İçki yasak, neden?

Aklını alıyor da ondan. Aklını başından alıyor, senin vücudunu sifıra indiriyor, seni kıymetsiz bir insan hâline getiriyor. İslâm akli koruyor, İslâm aklın bekçisi olduğu için içkiyi yasaklamış.

Pekiye anladım içkiyi, kabul tamam; zaten polis de fazla içkiliyken araba kullandırtmıyor, tamam, sen kazandın hocam bu sefer.

“—Pekiye zina neden haram?”

Zinayı iki kişi yapıyor; karşı taraftaki kadıncağız, o da birisinin anası veya o da birisinin karısı veya o da birisinin kızı. İster misin senin öyle olsun?

“—Aman hocam, ne diyorsun, aman, Allah saklasın... “

E o zaman sen de yapma!

Yuvalar yıkılıyor, hayatlar mahvediyor. İslâm nesli de koruyor. Nesil de pak olacak, anası belli babası belli olacak; bunların bir araya gelmeleri düğünle, nikâhla, şanla, şerefle olacak. Herkesin alını açık; evlada da kimin bakacağı belli, bu babası, bu da anası... Annesi emzirecek, babası rızkını, parasını kazanacak, getirecek. Büluğ çağına erinceye kadar terbiyeleri de bunlara ait. Ondandır evlendirdi mi tamam, pekâlâ ondan sonra mes’uliyet kendisinin...

Bak, İslâm nasıl nizam koymuş?

İslâm’ın bu nizamına düşmanlarımız kızıyor:

“—Ya şu Türkiye’yi bir türlü alt edemedik be! Allah Allah, nedir bu Türkiye’den çektiğimiz... Bir zamanlar Balkanlar’a, bir zamanlar Viyana’ya gelmişler... Oh hele bir durdurduk, bir de oldukları yerden çökertelim. Bir türlü çökmüyor!”

Neden çökmüyor?

Araştırıyorlar araştırıyorlar, sayfalar karıştırıyorlar... Gavurun, kâfirin azıllısı Arapça öğreniyor. Allah Allah! Dur bakalım müslüman mı olacak?

Ne müslüman olması, domuzun müslüman olması olur mu? Müslüman olacağından değil;

“Nereden müslümanı kandırırım?” diye İslâmiyet’i iyice öğrenecek, fitne çıkartacak.

İslâm tarihi yazıyor, babasının hayrına mı?

Hayır, babasının şerrine yazıyor. Müslümanları aldatacak, dinden imandan uzaklaştıracak, ondan sonra kendi işini yapacak, kendisi rahat edecek.

Bak kendisi her türlü zulmü yapıyor. Afrika’da elmas madeni çıkıyor diyor, Afrikalıları öldürüyor. Oradan öteki devlete hücum ediyor, buradan beriki devlete hücum ediyor.

Neden? Menfaati var kepazenin... Para kazanıyor oradan, başkasının memleketini istila etmiş, oradan madenlerden metal, para, elmas çıkartıyor, çeşitli şeyler çıkıyor. Orduyu kurmuş, veryansın...

“—Bu şehre beyazlardan başkası giremez, zenciler giremez!”

Hani sizin insan hakları, hürriyetleri diye bir şeyleriniz vardı galiba kitaplarda? Yazıyordu, okutuyorlar bize, hukuk fakültesinde, bilmem şurada burada...

“—Ha, o bizim propaganda servisimiz. O, insanları aldatmak için propaganda servisi...”

Kendilerini melek gibi gösterecekler, ondan sonra yine elmas olan yere hücum, petrol olan yere hücum. Halkları kesmek serbest ama müslümanlar barbar...

Ne yapmışlar bu barbar müslümanlar?

Kendi vatanlarını korumaya kalktığı zaman adamlar barbar oluyor, ötekiler hücum edince

medenî oluyor. Gözünüzü açın! Düşmanımız tam böyle hareket etmiş, ben biraz karikatürize ediyorum ama gerçekleri söylüyorum. Tamamen asırlar boyu böyle olmuştur.

Bizim dinimiz bizim dünya ve âhiret saadetimizin reçetesidir.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi dinimize sımsıkı bağlı eylesin...

Evet, haya sahibi olacağız, bir; hilim sahibi olacağız, iki...

Hilim ne demek? *Hilim*, kızılacak yerde sükûnetini kaybetmemek, vakarını bozmamak, aklının kontrolünü kaybetmemek demektir. Hilim dediğimiz şey bu.

Halim selim insan, yani karşı taraf kızılacak bir şey yaptığı zaman bile sakin, makul bir cevap veriyor, tamam, düzeltiyor işi. Ağırbaşlı, bu uymadı, ötekisi edepsiz. Tamam, ağırbaşlı, halim selim diyoruz.

Hilim çok kıymetli bir sıfattır ve zordur. İnsan kızdığı zaman insanın üzerinden aklının kontrolü gider, ortalığı kırar geçirir. Hanımını döver, çocuğunu döver...

Dövülür mü bu çocuklar? Döverler. Neden? Kızdı.

Çocuklarınızı dövmeyin! Çocuklarınızı asil bir insan gibi muamele ederek öyle yetiştirin. Yani şahsiyet sahibi olması için onlara şahsiyetli insan muamelesi yapacaksınız. Bağırıp çağırıp dövdüğün zaman olmaz. Her zaman söylüyoruz, yine bizim kardeşlerimiz kendi evlatlarını dövüyorlar. Dövmeyin! Çocuğu dövdün mü, o

anda o işi yaptırmazsın ama huyunu bozarsın. Çok söylersin, arsız olur, hiçbir şey dinlemez. Dövmeden, “Evladım hiç yakışmadı sana, sen büyük adam olacak bir insansın, bir daha böyle yapma olur mu evladım, hadi affettim.” filan diyerek bir dahaki sefere yapmamasını güzellikle sağlamaya çalışsın.

Güzel örnek olun kendiniz... Güzel örneklerle beraber konuşturun, arkadaşlık ettirin o da iyi insan olsun. İyi terbiye edememişsin, basıyorsun sopayı! Kendini döv, kendin iyi terbiye edememişsin. O çocuğu sana verdi Allah, küçükten, kundaktan beri senin çocuğundu, iyi terbiye edememişsin, şimdi pataklıyorsun. Gücün kuvvetin yerinde... O da büyüsün, o da seni pataklar. Bu sefer onun da pazusu kuvvetli olduğu zaman, sen zayıf düştüğün zaman, o da seni pataklarsa olur mu; olmaz. Yani iş kuvvetle olmayacak; akılla, mantıkla, gönülle olacak. Gönülle olan bir şey daha güzel olur.

Haya da, hilim de, halim selimlik de güzel... Kızılacak yerde bile kızmayıp kontrolünü elden kaybetmemek...

Hacamat; kan aldırma demektir. Tabii bu eski devrin bir tedavi şeklidir. Malum insanlar beslenmeleri sonunda kanları fazlalaşır, tansiyonlar, sıkıntılar ve saire olur. Belli zamanlarda bizim büyüklerimiz kan aldırırlardı, çizerek veyahut daha başka şekillerle... İşte hacamat yapmanın şekli şemali... Kanlarını aldırırlardı. O zaman kan biraz akıp gidince vücut tazeleniyor, eski kanlar gitmiş oluyor. Böyle iyi olurdu, sıhhat meselesi bu...

Bu hacamatı da tavsiye etmişlerdir. Bunu da eski peygamberler bile yaptırmış, o zamandan gelme bir töre, âdet olduğu anlaşılıyor. (Ve's-sivâk) Misvak kullunmuk demektir. Misvak, dişleri temizlemeye yarayan bir dal parçası. Dalı kesiyorsunuz, uç tarafı telleniyor. O tellenen kısmıyla dişlerinizi böyle sağdan soldan, yukardan aşağıdan sürte sürte dişlerinizin üstünde sarılık, kir pas kalmıyor. Bir de misvak ağacı kendisi eczası olan, özelliği olan bir ağaçtır. Ağız temizliyor, mikropları öldürüyor ve dişler güzel oluyor, diş etlerinde hastalık olmuyor.

Ankara'da bizim tanıdığımız bir dişçi var, araştırma da yapar biraz, meraklı bir dişçi. O diyor ki;

“—İnsanların büyük ekseriyetinde diş kökü hastalığı iltihabı vardır, belli bir yaştan sonra dişleri sallanmaya başlar. Dişleri sallanır, bu hastalığa ‘Piyore’ derler. Bu hastalık büyük ekseriyette yüzde seksen, seksen beş insanda vardır; misvak kullananlarda olmuyor.” diyor.

Ben de o doktora gidip geliyordum bir dişimin çürüğünü doldurmak için, bir arkadaş da benim arkadaşım olarak yanıma geliyordu. Söz açıldı da, dişçiye bazı kimseler misvak kullandığı zaman diş etlerinin kanadığını söylediler, o arkadaş dedi ki;

“—Evet, ilk başta biraz kanıyor ama sonra diş eti daha sağlam oluyor. Benim eskiden abdest alırken ağızıma su verirken dişim kanardı, bak şimdi bir şey yok.” dedi.

“—Hadi bakalım otur sandalyeye.” dedik oturttuk, önce bir dişçi baktı arkadaşın ağzına sonra ben de bir eğildim baktım sanki bir inci kutusu açılmış içinde inciler dizili. O kadar güzel dişleri, o kadar sıhhatli diş etleri! Hayret ettim!

“—İki üç sene önce böyle diş etlerim kanar dururdu.” dedi. E ne yaptın?

“—Misvak kullana kullana böyle bu kadar sıhhatli oldum.” dedi. Yani misvağın böyle bir temizleme hassası var, Allah’ın rızasını kazanmaya faydası var, namazın sevabının 70 kat fazla olmasına faydası var, ağzının sıhhat kazanmasına faydası var, dişlerin temiz olmasına faydası var, boğaza faydası var, mideye faydası var... Hâsılı Allah’ın emrettiği şeylerde, yani Peygamber Efendimiz’in tavsiye ettiği şeylerde hep bir güzellik olduğu için bunda da çok güzellikler var. Tecrübeyle sabit, yani deneyenlerin söyledikleri şeyler. Misvak da güzel.

(*Ve’t-teattur*) *Taattur*, ıtır kullanmak yani güzel koku kullanmak, yüzüne hoş koku sürünmek demektir. Misk, amber, abîr veyahut daha başka bir şey... Bu da güzel bir âdettir. İnsan ter kokacağına, teke gibi kokacağına güzel koksun diye güzel koku sürmek peygamberlerin töresindedir, böyle gelmiş böyle gidiyor. Biz güzel kokular sürünürüz.

Kimler sürünür? Eskiden erkekler sürünürdü bizde, kadınlar dışarda sürünmezdi. Yani eskiden dediğimiz, töremiz böyleydi.

Hadîs-i şeriflerde, ayetlerde böyledir; kadın evinde sürünebilir ama kokusunu başka bir erkek duydu mu, günaha girer. Dışarda sürünemez, çünkü dışarda kendisini beğendirmek mecburiyetinde değil, bilakis örtünmek zorunda, güzelliklerini belli etmemek zorundadır kadın... O zaman kadının dışarda koku sürünmesi doğru olmuyor.

Paris'ten güzel parfümü alıyorlar, sürünüyorlar, sokaktan geçtikten sonra, üç gün sonra geçsen o sokaktan yine kokusu kalıyor. Nasıl yapmış gâvur böyle! Çok güzel kokulu parfüm sürünüyorlar, şehirde geziyorlar. Yanından geçtiği zaman insanın burnuna geliyor kokusu... Haa onun kokusunu başka erkekler duyduğu müddetçe, melekler o kadına lânet eder, hadiste böyle geçiyor. Melekler lânet eder, boynundan büyük günahlara girer, öyle döner.

Kadın evde sürünecek, biz erkekler dışarda sürüneceğiz. Âdetler böyledir. Ama şimdi âdetler, örfler, töreler döndü; erkek güzel koku süründü mü yabancılar yani İslâm'a yabancı kalmış olanlar insana böyle yan yan bakıyorlar.

Ben bir kere bir arkadaşın dükkanına gittim;

“—*Selâmün aleyküm!*”

“—*Aleyküm selâm*, hoşgeldin hocam...” filan dedi çıkarttı bana bir koku sürdü mübarek, elinde koca bir şişe, ağzından bir devirdi sanki elim yıkanmış gibi... Neyse çok...

Süründüm güzel kokuyu, çıktım. Çarşıdayım, aşağıda bir kumaşçı dükkanına girdik. Kumaşçı dükkanına girdik ama bir de dikkat ediverdim ki tezgahtar öteki tezgahlara;

“—Allahümme salli âlâ seyyidînâ muhammed!”
bilmem ne bir şeyler söyleyip duruyor.

Yani benimle alay ediyor, ben hacı kokusunu fazla sürdüm ya, birbirleriyle güya beni alaya almak istiyorlar. Hani müslümanmış... Müslüman değil ya kendisi, müslümanmış gibi davranarak benimle alay ediyor, yani çok fazla koku sürünmüş diye... Anladım ama ne diyeyim, güldüm.

Eskiden bu benim yaptığım makbuldü, şimdi bizim yaptığımız garip görünüyor. Alışsınlar biraz. Biraz işin, bizim tarafın doğru olduğunu... Ne yapalım gülerler biraz, sonunda kendilerinin gülünecek durumda olduğunu anlarlar.

(*Ve kesret'ül-ezvâc*) “Zevceler, hanımların çok olması eski peygamberlerden töre...” Bizim dinimizde Peygamber Efendimiz’in de zevcât-ı tâhirâtı, çok evlenme durumu vardı.

Kur’ân-ı Kerîm’de müslümanların dörde kadar evlenebileceği bildirilmiştir:

فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثَلَاثَ وَرُبَاعَ، فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً

(النساء: ٣)

(*Fe'nkihû mâ tâbe leküm mine'n-nisâi mesnâ ve sülâse ve rubâ'*, *fein hiftüm ellâ ta'dilû fevâhideten*) [Beğendiğiniz size helâl olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder alın. Haksızlık yapmaktan korkarsanız bir tane alın!] (Nisa, 4/3) diye böyle müslümanların ikişer, üçer,

dörder hanım alabileceğini Kur'ân-ı Kerîm belirtmiştir. Eğer aralarında adalet etmekten korkarlarsa, bir tanesinin uygun olacağını ifade etmiştir.

c. Allah Sevgisinin Alâmeti

Üçüncü hadîs-i şerife geçelim.

Enes RA'dan rivayet edilmiş. Bu hadîs-i şerife çok dikkat etmenizi rica edeceğim, iyice hatırunuzda tutun:⁵

مِنْ عَلَامَةِ حُبِّ اللَّهِ ذِكْرُ اللَّهِ، وَمِنْ عَلَامَةِ بُغْضِ
اللَّهِ بُغْضُ ذِكْرِ اللَّهِ

(ابن شاهين فى الذكر عن أنس ضعيف)

RE. 449/14 (*Min alâmeti hubbi'llâhi zikru'llâhi, ve min alâmeti buğdi'llâhi, buğdu zikri'llâhi.*)
Sadaka rasûlü'llâh.

(*Min alâmeti hubbi'llâhi zikru'llâhi*) “Allah’ı sevmenin alâmeti, Allah’ın zikrini sevmektir. “

Sen Allah’ı seviyor musun?

“—Ne demek hocam, canım feda! Rabbimiz, hâlikımız, Allah-u Teâlâ Hazretleri, elbette seviyorum. Çocuklarımıza bile ilk başta onu öğretiyoruz.”

“—En çok kimi seversin evlâdım?”

⁵ İbn-i Adiy, *Kamil fi'd-Duafa*, c.III, s.186; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.I, s.446, no:1926; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXII, s.55, no:24295.

“–Allah’ı severim.” diyor.

“–Ondan sonra kimi seversin?”

“–Peygamberimizi...”

Tamam, küçüklükten beri bildiğimiz bir şey. Güzel, burada ittifak etmişiz, hiç aramızda ihtilaf yok.

“Allah’ı sevmenin alâmeti Allah’ın zikrini sevmektir. (*Ve min alâmeti buğdi’llâhi*) Allah’a buğz etmenin alâmeti yani Allah’ı sevmemenin alâmeti, (*buğdu zikri’llâhi*) Allah’ın zikrine buğz etmektir.”

Allah’ın zikrine buğz etmek, kızmaktır. Allah’ın zikrine sinirleniyor beyzadem... Hoşuna gitmiyor, zikri sevmiyor, kızıyor ona. Olmaz, olmadı; hakiki Müslümanlık olmadı.

“–Hocam... İşte bilmem ne...”

Herkes Müslümanlığın hakikisi kendisinde sanıyor.

Pekiye, davacı olduk, yakasına yapıştık, hangimiz haklıyız, kim çözecek? Kur’ân-ı Kerîm çözecek, hadîs-i şerif çözecek. Çünkü adam Müslümanlık bende demek istiyor, iyi müslüman benim demek istiyor. E nereden ölçeceğiz, terazi ne?

Terazi Allah’ın Kur’ân-ı Kerîm’i ve Peygamber Efendimiz’in hadîs-i şerifleri. Buyur! İşte hadîs-i şerif, buyur.

“–Ayetten delil isterim.”

Pekâlâ, işte ayetten delil, *Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm:*

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا.
وَسَبِّحْهُ بِكُرَّةٍ وَأَصْوِلًا

(الحزاب: ٤١ - ٤٢)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'zükuru'llâhe zikran kesîrâ. Ve sebbihuhu bükraten ve esîlâ.*) [Ey iman edenler Allah'ı çok çok zikredin! Sabah akşam onu tesbih edin!] (Ahzab, 33/41-42)

“—Hocam buradaki zikir belki hatırlamak mânasına geliyordur da, hık da, mık da...”

وَإِذْكَرُ اسْمَ رَبِّكَ بِكُرَّةٍ وَأَصِيلاً

(الانسان: ٢٥)

(*Ve'zükürisme rabbike bükreten ve esîlâ*)
“Allah'ın adını sabah akşam zikreyle!” (İnsan, 77/25) diyor.

Ne diyeceksin şimdi?

Hiçbir şey diyemez. Kur'ân-ı Kerîm'de çok âyet-i kerîme var, zikri emrediyor, Allah'ın adını çok zikretmeyi; içinden, dışından, aşikâre, gizli, Allah'ı zikretmeyi emrediyor.

Başka bir ayet-i kerimede de:

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

(الرعد: ٢٨)

(*Elâ bi-zikri'llâhi tatmeinnü'l-kulûb.*)
“Gözünüzü açın, âgâh olun, dikkat edin, bilin ki gönüller ancak Allah’ın zikriyle mutmain olur!”
(Ra’d, 13/28) buyruluyor.

Pek çok hadîs-i şerifler var, Allah’ın zikrini emrediyor, Allah’ın zikrinin faydalarını söylüyor. Allah’ı zikretmenin sevabının cihaddan bile üstün olduğunu söyleyen hadisler var. Cihaddan bile üstün... Onun için büyüklerimiz ne mübarek insanlarmış...

Dedelerimiz düşmana nasıl saldırırlardı?

“—AllahAllah...AllahAllah...” diyerek saldırırlardı.

Ne mübarek insanlarmış, bak orada bile ahiret kârını hiç unutmuyorlar. Hem cihad sevabını, hem zikir sevabını almışlar. Ne mübarek insanlarmış... “Allah Allah...” diyerek hem zikre hem cihada öyle devam ediyorlarmış. Biz onların ayağının tozu olamayız.

Onların tenkidini bir tarafa bırakalım; önce anlayalım, ondan sonra tenkit edelim. Anlayamıyor ki... Ecdadın yazdığı şiiri anlayamaz, ecdadın yazdığı kitabeyi anlayamaz, ecdadın tarihini bilmez, yaptığı hayırları bilmez, ecdadın dostunu bilmez, düşmanını bilmez...

Ne biçim torunlar! Ecdadına İngiliz kadar düşman! Sübhanallah! Sübhanallah! Sübhanallah!.. Ne biçim torun? İngilizle yanyana gelmiş, Yunanlıyla kol kola girmiş, ecdadına veryansın ediyor.

Kim bu veryansın ettiğın?

“—Dedem...”

Dedene ne çatıyorsun, şaşkın adam! Geç dedenin yanına, çatacaksan bu tarafa çat! O İngiliz senin denizaltını batırdı, o ülkelerini istila etti. O Yunanlı senin şu kadar kardeşini kesti. O Bulgar şunu yaptı, bunu yaptı...

“—Hocam resmen dostuz NATO’da bilmem ne de...”

Canım resmen dostuz, bakanlarımız resmi ağzı kullansınlar; biz Allah’ın bildiğini kuldan saklamayız ki.

Bir millet tarihini unuttu mu, mahvolur. Unutur muyuz biz! Benim dedem Suriye’de şehid olmuş, yeri bile belli değil. Suriye taraflarından bir mektup gelmiş ondan, sonra aradınsa bul. Allah şefaatlerine erdirsin.

Ben o dedemi şehid edenlerin hesabını sormaz mıyım? Hakkım değil mi? Ne arıyordu benim Suriye’mdede, benim memleketimde o adam?

Allah’ın zikriyle meşgul olun! Allah’ın zikri kaledir kale! O kaleye giren belâlardan korunur, düşmanlardan kurtulur. O kaleden dışarıda kalanı kurtlar kapar, düşmanlar parçalar. Allah’ın zikri kalesine girin, emin olun!

d. Sakalı Uzatmak, Bıyığı Kısaltmak

Bu hadîs-i şerifte bize bir ibret çıkıyor. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:⁶

⁶ İbn-i Hibban, *Sahih*, c.IV, s.23, no:1221; Ebu Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummal, c.VII, s.763, no:21301; *Camiü’l-Ehadis*, c.XXII, s.55, no:24197.

مِنْ فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ الْغُسْلُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ، وَالِاسْتِنَانُ،
وَأَخْذُ الشَّارِبِ، وَإِعْفَاءُ اللَّحْيِ؛ فَإِنَّ الْمَجْزُوءَ
سَتَ عَفَى شَوَارِبَهَا وَتَ حَفَى لِحَاهَا، فَخَالَفَ وَه
مُخَذُوا شَوَارِبَكُمْ مُوَاعَفُوا لِحَاكُمْ

(حب. عن أبي هريرة)

RE. 449/15 (*Min fıtrati'l-islâmi el-guslü yevme'l-cumuati, ve'l-istinânü, ve ahzü's-şâribi, ve i'fâu'l-lehâ; feinne'l-mecûse tu'fî şevâribehâ ve tuh'fî lehâha, fehâlifühüm; ve hûzu şevâribeküm ve a'fû lehâküm.*)

(*Min fıtrati'l-islâmi*) “İslâm’ın fıtratından, fıtrata uygun, tabiata uygun tavsiyelerinden birisidir. (*El-guslü yevme'l-cumuati*) “Cuma günü gusül abdesti almak.” Cuma günü gusül abdesti almak İslâm’ın fıtrata uygun emirlerinden güzel birşeydir. Başka?

(*Ve'l-istinânü*) “Ve misvaklanmaktır.” Yani Cuma günü topluluğa gidiyorsun ya, Cuma namazı kılacaksın, hatip mimbere çıkacak, Cuma hutbesini okuyacak, tertemiz yıkanmış olacaksın, ne ter, ne kir, ne pas... Güzel kokular süreceksin, dişlerin tertemiz misvaklanmış olacak, kir yok, bir şey yok, ağzın kokmuyor...

(*Ve ahzü's-şâribi*) “Bıyıkları kısaltmak, almak.” Yani bıyıkları almak, İslâm’ın fıtrata uygun emirlerinden, tavsiyelerindedir.

(*Ve i'fâu'l-lehâ*) “Sakalı çoğaltmak, yani uzatmak.” Sakalı uzatmak, bıyığı kısaltmak.

Peygamber Efendimiz arkasından buyurdu ki, dikkat edin: (*Feinne'l-mecûse tu'fî şevâribehâ ve tuhfî lehâha*) “Mecusiler bıyıklarını uzatırlardı, çoğaltırlardı ve sakallarını azaltırlardı; (*fehâlifûhüm, ve hûzu şevâribeküm, ve a'fû lehâküm*) siz onlara muhalefet edin; bıyıklarınızı alın, sakallarınızı salıverin, uzatın!” buyurmuş Peygamber Efendimiz.

Mecusi... *Mecusi* gayrimüslimlerden bir zümredir ki İran'da eskiden bulunuyordu, ateşperest dediğimiz kimselerdi. Onların *Zend Avesta* diye kitapları vardır, *Zerdüş*t diye bir adamları gelmiş geçmiştir, onların yazdığı şeyler var. Yani yanlış bir din. Müşriklik alâmeti bir iyilik tanrısı var, bir kötülük tanrısı var. Ateşe tapıyorlar, ışığa tapıyorlar. Nur tanrısı, zulmet tanrısı filan diye saçma sapan şeyleri var. Mecusilerin inançları öyle.

Onlar bıyıklarını uzatırlarmış, sakallarını tıraş ederlermiş. “Siz onlara muhalefet edin, siz bıyıklarınızı kısaltın, sakallarınızı uzatın!” diyor Peygamber Efendimiz. “Muhalefet edin!” diyor.

Müslümanın kendi öz şahsiyeti vardır, başkasını taklit etmez. Bir de Peygamber Efendimiz yahudilere, hıristiyanlara, mecusilere muhalefet etmeyi bize emretmiştir. Bunu da bilirsiniz. Yani benzemeyi değil, benzememeyi tavsiye etmiştir. Basit şeylerde bile benzememeyi tavsiye etmiştir.

Mesela Muharrem'in onuna hürmet etmek, onunda oruç tutmak eski ümmetlerde de vardı. Peygamber Efendimiz diyor ki; “Tam onlara

benzememek için hem dokuzunda, hem onunda tutun veyahut onuyla on birinde tutun!” Benzemek olmasın yani onlar gibi olmasın diye.

Yolda giderken şöyle bir babayığit yürüyün, kenara çekilmek zorunda kalsın adam. Sen müslümansın, Allah’ın varlığını kabul etmişsin, çekilsin kenara! Böyle tavsiye etmiş bizim dinimiz.

Sonra, “Allah’ın düşmanlarını dost edinmeyin!” demiş.

Dost edinirsin ne olur? Çelme takar, içten vurur. Gözünü açacaksın.

“—Ahid yapmayacak mıyız, anlaşma, akid olmaz mı?”

Olur, olabilir, ona bir şey demiyoruz ama, “Gavurdan dost, domuzdan post olmaz!” demiş dedelerimiz. Ne güzel söylemişler! Dost olmaz. Bir zaman için bir anlaşma yapar, ondan sonra fırsat buldu mu ahdini bozar. Müslüman bozmaz, müslüman sözünün eridir, sadıktır, söz verdiği şeyi yapmaya çalışır; onlar bozarlar. Onlar için mühim değildir, Allah’tan korkmazlar, mes’uliyet duygusu yok, ahirete inanmazlar, kötü huylulardır, yaparlar. Bizim hiç ecdadımız öyle yapmamış, ahdine sâdık kalmış.

Güzel bir numunedir ki, İslâm’ın ilk yayıldığı devirlerde Hama veya Humus şehrine geliyor müslüman mücahidler, hakim oluyorlar. Tabii hakim olduğu zaman ahaliye, “İslâm’a girin!” diyorlar; giren giriyor, girmeyen hıristiyan olarak, yahudi olarak kalmış. Kalanların da

vergi vermesi lazım. Vergilerini alıyorlar, fakat bir süre sonra bir haber geliyor ki, Bizans büyük bir ordu toplamış, müslümanların üzerine saldırıya geçiyor. Düşünmüşler, askerlik icabı, “Şimdi biz düşman bir beldedeyiz, ahali de onlarla bir olur...” filan diye ne düşündülse, askerlik ilminin bir gereği, geri çekilmeyi uygun görmüşler. Fakat geri çekilirken diyorlar ki,

“Biz bu hıristiyanlardan, gayrimüslimlerden vergi almıştık, şimdi çekiliyoruz...” Herkese vergilerini geri vermişler. Demişler ki:

“—Biz bunu sizden aldık ama, ‘Başınızda olacağız vesizi koruyacağız.’ diye aldık, şimdi çekilmek zorunda kalıyoruz, alın vergilerinizi!”

Adamlar şaşırmış kalmış, “Allah Allah!” Dünya tarihinde çok nâdir görülen bir şey... Güçlü kuvvetli askerler, ellerinde silahlar var, her türlü imkanlar var, parayı almışlar, üstüne yatsa kim isteyebilir parayı onlardan? Kim başa çıkabilir?

Çıkamaz ama parayı verip öyle gidiyorlar.

“—Biz şimdi çekilmek zorunda kaldık, bu paralarda hakkımız kalmadı, alın paralarınızı geri.” diye paraları vermişler. Ee müslüman böyle işte!

Üzüm bağlarından üzüm koparmışlar, bakmışlar sahibi korkudan kaçmış, yok; üzüm bağlarına yedikleri üzümün parasını paçavraya bağlamışlar salkımın yerinde duruyor. Adam bağına gelmiş bakmış ki İslâm ordusu geçti, bağda üzümler yenmiş ama, bedelleri bağlı duruyor.

“—Biz ahdimizi bozmayız, onlar bozar.” sözünden açıldı.

Demek ki İslâm'ın fıtratındandır Cuma günü yıkanmak. Cuma günleri yıkanın o zaman!

Bu hadisleri neden dinliyoruz? Tatbik etmek için. Cuma günü oldu mu bir gusül abdesti alın.

Ne olur gusül abdesti alırsak? İşte bu sünnete uygun olmuş olur bir, başka faydalarını söyleyeyim; on günlük günahı affolur insanın. Yedi gün, bir hafta önceki günahları, üç gün ziyadesiyle affolur, on gün eder. on günlük günahı affolur. Onun için gusül abdesti alın, temiz, pak gelin.

Adam çorabını değiştirmiyor, çorabını çıkarttığı zaman çirkin kokuyor, olmaz. Akşamdan çorabını yıka, sabahleyin temiz giy. Ayağını yıka, terliyorsa ayağına pudra dök, o güzel kokulu çocuk pudralarından parmak aralarına filan dök, buradaki adamları ezalandırma!

Geliyor, insanın burnunun direği kırılacak gibi oluyor. Veyahut ayağını şadırvanda gıcır gıcır yıka, böyle gıcirtısı çıkıncaya kadar yıka güzelce; yıkadıktan sonra da çorapsız gel! Çorapsız gelersen kimse bir şey demez ama, pis çorabı giyip de yandakini ezalandırdığın zaman günaha girersin. Adam hangi meslektense o mesleğinin kokusuyla geliyor buraya. Olmaz. Tertemiz gelecek. İslâm temizlik dinidir, o zaman sevap kazanır. Demek ki bunu yapacağız, güzel.

Misvak kullanacağız. Yanımızda bir misvak olacak, dişlerimiz temiz, pak olacak, sarılık birikmiş olmayacak, ağzımız kokmayacak.

Bıyıklarımızı ağzımıza girecek gibi salıvermeyeceğiz. Kimisi aşağı sarkıtıyor, kimisi buruyor. Nereden öğrendin bunu?

Peygamber Efendimiz azalt diyor bıyığı. Yani bıyık az olacak.

Azın ölçüsü ne? Peygamber Efendimiz derisi görünecek kadar yapardı, yani kısaltırdı ve ağzın içine girmeyecek... Ne güzel, iyi ki bıyıkları kesmeyi emretmiş, çünkü yukarısı akan bir yer. Yukarısı akan bir yer olduğu için buranın böyle fazla uzun olması iyi değil; kısaltınca temizlenmesi kolay olur.

Sakalların da uzatılması yapmamız gereken bir şey. Mümkünse hepimiz sünnete uygun yapacağız. Neden?

Kazınması, fıtrata muhalefet dolayısıyla haramdır. Yani sakalın kökünden kazınması haramdır. Onun için sakalı bırakmaya çalışmak lazım. Din adamları... Herkesten önce din adamlarının sakallı olması lazım. Vâiz, müftü, imam, müezzin veya kayyım... eh tamam. Haydi bakalım görelim, sakallı ol!

Bu sakalın tıraş edilmesinin tarihçesi çok eski değildir, yakın bir zamanda başladı bu tıraş etme adeti... Tanzimattan sonra filan başladı, ondan sonra gelişti. Eskiden tabii herkes, padişahlar dahil, komutanlar dahil sakallı olurdu, sonradan böyle oldu. Sonradan bıyık da kesilmeye başlandı. Şimdi bana çok garip geliyor, böyle hem sakal kesilip hem bıyık kesilince insan şaşırıyor bu sefer.

Tabii her şeyimizde ölçü hadîs-i şerifler, âyet-i kerîmeler, şeriatin ahkâmı olduğu için mümkünse bir mazaret yoksa sakal bırakacağız. Sonra, mecusilere muhalefet edeceğiz.

“—Peki, mecusilere muhalefet edeyim ama hıristiyanlara etmeyeyim mi?”

Hıristiyanlara da, mecusilere de, yahudilere de muhalefet edeceğiz. Biz kendimiz müslümanız.

Müslüman ne demek?

Kendi kendine her şeyi olan bir aziz ümmet demek. Biz başkasını taklide muhtaç değiliz, mecbur değiliz, üstelik Efendimiz yasaklamış. Kimseye benzemeyeceğiz. Bizim kılığımızın, kıyafetimizin, giyimimizin, pantolonumuzun, ceketimizin veya paltomuzun veya baş örten kıyafetimizin, her şeyimizin kendimize mahsus olması, bize uygun olması lazım. İslâmî bakımdan başkasını taklit doğru değildir.

Burada, “Mecusilere muhalefet edin!” diye Efendimiz buyurdu. Başka hadislerde yahudilere ve hıristiyanlara muhalefet etmek emredilmiştir; çünkü sapıtmış insana uyulmaz. Onların kimisi sapıtmıştır, kimisi azmıştır. Yani onlar *mağdûbi aleyhim*'dir veya *dâllîn*'dir. Onlara uymayacağız.

Hatta biz her gün günde 40 defa farkında olmadan ne diyoruz?

“—Yâ Rabbi! Bizi kendilerine in'am ettiğin insanların yoluna sok, doğru yola sok, o doğru yola ki kendilerine in'amda, ihsan bulunduğu insanların yolu, oraya bizi dâhil et, o yoldan yürüt bizi; kendilerine gazap ettiklerinin

ve sapıtmışların yoluna bizi sokma!” Gazap ettikleri kimlerdir? Peygamber SAS Efendimiz bir açıklamasında, “Yahudilerdir.” demiş. Sapıtmışlar kimler? “Sapıtmışlar hıristiyanlardır.” demiş. Akidelerini sapıttılar çünkü. Bizim onları taklit etmemiz gerekmez. Taklit güzel şeye olur.

Peygamber Efendimiz’i taklit et! Neden? Güzeller güzeli... Taklit edersen sen de güzel olursun. Kötü şey taklit edilmez, lüzum yok...

Sendeki daha iyiyken, ne diye kötüsünü taklit edeceksin?

Senin çok güzel, en son model bir araban var; gidiyorsun 1930’da yapılmış bir arabayı taklit etmeye çalışıyorsun, bu güzel tekerleri çıkartıyorsun, onları takıyorsun, o güzel aynayı çıkartıyorsun o paslı aynayı takıyorsun.

“—Bu güzelleri bırakıyorsun eskiyi niye alıyorsun?” diye insana deli derler.

Güzel bırakılmaz. Güzel bırakılıp çirkin alınmaz. Ona da dikkat edeceğiz, o da bizim umumi bir prensibimizdir yani Peygamber Efendimiz’in tavsiye ettiği prensiptir.

e. Kadının Hayırlısı

Gelelim bundan sonraki hadîs-i şerife.

Hz. Âişe-i Sıddîka RA Validemiz’den rivayet olunmuştur. *Müstedrek*’te ve Beyhakî’de kayıtlıdır. Efendimiz SAS hanımlar hakkında buyurmuş ki:⁷

⁷ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.77, no:24522; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.197, no:2739; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VII, s.235, no:14135; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.62, no:3612; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.IV, s.469, no:7331; Ebû Nuaym,

مِنْ مِ مِّنِ الْمَرْأَةِ أَنْ يَتَيَسَّرَ فِي خِطْبَتِهَا، وَأَنْ
يَتَيَسَّرَ صَدَاقُهَا، وَأَنْ يَتَيَسَّرَ رَحِمُهَا

(ك.ق. عن عائشة)

RE. 450/1 (*Min yümni'l-mer'eti en yeteyessera fî hıtbetihâ, ve en yeteyessera sadâkuhâ, ve en yeteyessera rahimühâ.*)

Bu da kadınla ilgili bir hadîs-i şeriftir. Hz. Âişe Validemiz rivayet eylemiş, Allah şefaatine erdirsin. Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerifte buyurdu ki;

(*Min yümni'l-mer'eti en yeteyessera fî hıtbetihâ*) “Kadının istenmesinin kolay olması bereketindedir, uğurluluğundandır.” Müşkilat çıkmaması, isteklisinin, taliplisinin zorluklara, yokuşlara sürülmemesi; kadının uğurluluğu alametinden birisi bu...

(*Ve en yeteyessera sadâkuhâ*). “Mehrinin kolay olması.” Müslüman bir adam bir müslüman kadına talip olmuş,

yokuştan yokuşa sürüyorlar adamcağızı, olmaz. Çok pahalı mehir istiyorlar, olmaz. Yani, “İstenmesinin kolaylaştırılması, mehrinin kolay, az, verilebilecek gibi olması ve rahiminin yani evlat yapmasının kolay olması...”

Hilyetü'l-Evliyâ, c.III, s.163; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.322, no:44721; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.387, no:1236; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.62, no:24314.

Ha, İslâm'da esas evlat yapmaktır. Evlenmeden murat nedir? Evlenmeden asıl murat, hani dedik ya, İslâm bazı şeylerin bekçisidir, neslin de bekçisidir. İslâm neslin gelişmesini istiyor.

“—Efendim, milli gelirimiz azalır mı, çoğalmayalım!”

Azalsın, ben kazancımın bir kısmını onunla bölüşmeye razıyım.

Peygamber Efendimiz çoğalmayı emrediyor. Peygamber Efendimiz iyi ki öyle emrediyor, biz iyi ki çoğalmışız.

Yunan reisicumhuru Yunanlı kadınlara diyor ki:

“—Aman Yunanlı kadınlar! Türkiye 50 milyonu geçti, çocuk yapın!”

Onlar çocuk filan yapmaz, onlar deniz kenarlarında, plajlarda alışmışlardır Avrupalı turistlere hizmet etmeye, onlar bir şey yapmaz.

Almanya'nın nüfusu azalıyor. Yapmazlar. Köpek besliyorlar, kucaklarında köpek gezdiriyor. Küçük bir sepet yapmış, içine yastıklar koymuş, küçük minyon bir köpek almış, kim bilir kaç bin mark verdi. Sepetin içinde bakıyorsun vasıtaya biniyor. Sepetin içinde işe gidiyor. Köpek de küçük gözleri bir oraya bir oraya bakıyor. Veyahut kocaman, merkep kadar kocaman bir köpekle geziyor, “Hans, otur!” diyor oturuyor; “Hans, kalk!” diyor kalkıyor. Yani öyle de terbiye etmişler.

İkindide bakıyorsun köpeğini elinden tutmuş bahçeye götürüyor, nereye?

Köpeğin ikindiye kadar canı sıkılırmış evde, gezmeye götürüyor. Köpek de oraya salıverdi mi, tasmaını çıkartıveriyor; bir oraya koşuyor bir oraya koşuyor. Neşeleniyor köpek yeşilliği görünce, hadi öteki köpeğin yanına gidiyor, koklaşıyorlar, hırlaşmıyorlar. Hayret, öyle terbiye etmiş. Bizde iki köpek bir araya geldi mi, alt alta üst üste bir şey olur. Hırlaşmıyorlar, öyle terbiye etmişler. “Hans, buraya gel!” dedi mi geliyor. Hırlasa bile geliyor.

“—Yapma öyle bakayım!” diyor, dinliyor.

Ama isterse öyle terbiye etmesin, bir köpek birisini ısırса sahibinin anasını ağlatırlarmış orada. Yani, “Sen buna bakamadın.” diye çok büyük cezalar gelirmiş. Ya ısırان köpeği dışarı çıkartmayacak, ya da ısırılmayacak gibi terbiye edecek.

Onlarla vakit eğlendiriyorlar. Çocuk sevgisini öyle köreltiyorlar; kıyamet alameti.

f. Evlat Yerine Köpek Beslemek

Kıyamet alâmetlerini sayarken, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ، يَرْبِي الرَّجُلُ فِيهِ وَ
جُرُوءًا، خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَرْبِي وَلَدًا

(ك. في تاريخه عن أنس)

⁸ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.442, no:8684; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.XXIII, s.462, no:26433.

(Ye'tî ale'n-nâsi zemânün, yûrebbiye'r-raculü fîhî cerven, hayrun min en yûrebbiye veleden)
“İnsanlar üzerine öyle bir zaman gelir ki, adama köpek yavrusu beslemek, evlat yetiştirmekten, evlat edinmekten daha hayırlı gelir.”

Çocukla köpek bir tutulur mu?

Köpek moteli var, köpeğin oteli var Almanya'da, gördüm.

Neymiş? Sahibi bir başka yere giderse oraya bırakılıyor, sahibi gelinceye kadar bakıyorlar, parasını veriyor. Köpek lokantası var, köpek lokantasına sahibiyile giriyor, “Hangisini istersin?” ona getiriyorlar, köpek orada onu yiyor. Öyle işleri...

Evet, büyük musibet, innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn... Bizim memlekette de bakıyorum, bizim mahallede bir doktor var, sabahleyin ben sabah namazına giderim, bazen görürüm adamcağızı sabahın köründe, daha sabah namazı vakti, karanlıkta bir bakarım birisi var orada... Ne?

Bizim doktor, ağzında sigara, püf püf püf... Zaten Ankara'nın havası kirlî, bir de sigara... Elinde de köpek. Köpek bir oraya bir buraya ayağını kaldırıyor, o da onun peşinde. Sabahın o kör vaktinde, soğuk, sıfırın altında bilmem kaç derece onunla vakit geçiriyor.

Biz öyle değiliz. Biz evlendiğimiz zaman, evlat bizim için azizdir, kıymetlidir. Evlat yetiştireceğiz, neden?

O evladım yetişti mi, hayırlı evlat oldu mu, ben ahirete göçsem bile o arkamdan bana sevap gönderecek, sevap kazanacağım ben ondan... Ümmet-i Muhammed artacak. Biz 50 milyon değil 100 milyon olsak bir başka oluruz, 200 milyon olsak bir başka oluruz, daha iyi oluruz. Artacağız, evladımız çoğalacak. Hayırlı evlatlar versin Allah bize inşallah... Rızkını da verir.

“—Ama hocam işte bu sayımda 51 küsür milyona çıktık, milligelir bin doların altına düştü. “

Çalış. O ayrı. Çalış. Daha bizim bu memleketimiz çok evlat besler. Beslemezse Afrika'ya göndeririz, Hindistan'a göndeririz, başka yerlere göndeririz, dünya biraz müslüman görür, müslümanlığı öğrenir. Çoğalmaya devam... Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi, “Siz evlenin, çoğalın ben sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim.” diyor. Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerifi...

g. Boş İşleri Terk Etmek

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

⁹ Tirmizi, *Sünen*, c.VIII, s.294, no:2239; İbn-i Mace, *Sünen*, c.XI, s.472, no:3966; Begavi, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.258; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.255, no:4987; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.I, s.466, no:229; Kudai, *Müsnedü'ş-Şihab*, c.I, s.144, no:192; Beyhaki, *Âdab*, c.III, s.136, no:833; Temmamü'r-Razi, *Fevaid*, c.I, s.205, no:481; Hakîm-i Tirmizi, *Nevadirü'l-Usül*, c.II, s.9; İbn-i Adiy, *Kamil fid- Duafa*, c.IV, s.277; Hatib-i Bağdadi, *Tarih-i Bağdat*, c.IV, s.308, no:2098; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XLI, s.426; Ebu Hüreyre RA'dan.

Tirmizi, *Sünen*, c.VIII, s.295, no:2240; Begavi, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.259; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.428, no:2925; Abdürrezzak, *Musannef*, c.XI, s.307, no:20617; Malik, *Muvatta'*, c.V, s.1328, no:3352; Hünad, *Zühd*, c.II, s.539, no:1117; Ebu Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.VIII, s.249; Ali ibn-i Hüseyin Rh.A'ten.

مِنْ حَسَنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ، تَرَكَهُ مَا لَا يَعْنِيهِ

(ه. هب. ت. غريب عن أبي هريرة؛ ت. هب. عن علي بن حسين مرسلًا؛ ك. عن الحارث؛ الحاكم

عن أبي بكر وسبع عن ثلاث)

RE. 449/12 (*Min hüsni islâmi'l-mer'i, terkühû mâ lâ ya'nîhi*) (*Min hüsni islâmi'l-mer'i*) “Kişinin müslümanlığının güzelliği alâmetinden birisi de, (*terkühû mâ lâ ya'nîhi*) işine yaramayan, lüzumsuz, boş işi terk edivermesidir.”

İyi müslüman, kaliteli müslüman, İslâm'a sımsıkı sarılmış, Allah'ın emrine uygun yaşıyor, ne yapacak? Boş işle uğraşmayacak. Bir işte biraz kendisine yaramayan boş bir şey gördü mü bırakıverecek.

Yirmi iki kişi futbol oynuyor; 11 kişi buradan, 11 kişi buradan, bir kaleci bilmem on tane oyuncu, 22 kişi oyun oynuyor, 20 bin kişi betonun üstüne oturmuş:

“—Ya ya ya... Şa şa şa...”

Yaz, kış... Ne işe yarar?

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.201, no:1737; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.III, s.128, no:2886; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.415, no:10805; Kudai, *Müsnedü'ş-Şihab*, c.I, s.144, no:193; Ukayli, *Duafa*, c.II, s.436, no:515; İbn-i Adiy, *Kamil fid-Duafa*, c.III, s.37; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.VII, s.41; Ukayli, *Duafa*, c.II, s.9; Ali ibn-i Hüseyin babasından, o da dedesi Hz. Ali RA'dan.

Kudai, *Müsnedü'ş-Şihab*, c.I, s.143, no:191; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.VIII, s.40, no:12638; Zeyd ibn-i Sabit RA'dan.

İbn-i Abdilber, *el-İstiab*, c.I, s.118; Hüseyin ibn-i Ali RA'dan.

Camiü'l-Ehadis, c.XXII, s.45, no:24264.

“—Beden terbiyesine iyi gelir, şunu olur, bunu olur, insanlar sporu sever bilmem ne...”

Sporu orada 22 kişi oynuyor. Ötekiler?

Ötekiler betonun üstünde oturuyor, hasta oluyor. Bazen de “Senin takım... Benim takım...” diye kavga ediyorlar birbirleriyle... Kişi boş işi bırakacak. Bu dünya boş vakit geçirecek kadar çok değil.

Bir doktor arkadaşla beraberiz, diyor ki;

“—Hocam ben hep müslümanlara dikkat ediyorum, zamanın darlığından şikâyet ediyorlar.”

“—Vaktim yok!” diyor.

Onu yapmaya koşuyor, bunu yapmaya koşuyor...

“—Bir de solculara bakıyorum, etrafımdaki dinsiz taifeye bakıyorum onların da canları sıkılıyor, yapacak işi yok. Bir elinde sigara, bir elinde çay, höpür fosur, höpür fosur böyle gidiyor. Bir şey de yaptığı yok.” diyor.

Neden?

Ötekisi mü'min, mes'uliyet duygusu var, bir şeyler yapmak istiyor, her vaktini değerlendirmek istiyor. Berikisi, sorumsuz, sadece dokuzdan beşe kadar bir çalışacak, maaşı aldıktan sonra akşam ne yapsın, gece ne yapsın? Evine gitmiyor kahvehaneye giriyor, eğlenceye gidiyor.

Bizim zamanımız değerlidir, kıymetlidir, boş şeye harcayacak vaktimiz yoktur. Bir şeyin faydalı olmadığını, bize gerekmediğini anladığımız zaman onu bırakıvereceğiz, terk edivereceğiz.

Peygamber Efendimiz'in bazen böyle –hadîs-i şeriflerde okuyoruz– birisine diyor ki mesela:

“–Ey filanca sabret, şöyle yapma, böyle yapma!”

“–Sen benim başıma neler geldiğini biliyor musun!” filan...Peygamber Efendimiz bırakıp gidiveriyor.

Neden? Baktı ki laf anlamayacak, bir kere söyledi, ondan sonra laf anlamadı, hemen bırakıyor, lüzumsuz. Söyledi ya, başka söylemiyor.

Büyüklerden birisi ötekisine bir söz söylemiş, ötekisi büyük değil, avamdan bir kimse. O büyük zât ona bir söz söylemiş, o da iyi dinlememiş sözü;

“–Efendim iyi anlayamadım, bir daha tekrar eder misin?” diyor. Denir ya, umumiyetle... “İyi anlayamadım, bir daha söyler misin, anlayamadım efendim.” deyince o büyük zât biraz durmuş, diyor ki:

“–Ben birinciyi söylediğime pişmanım, ikinciyi söyler miyim sana artık?”

Birinciyi söylediğime pişmanım, ikinci bir defa söyler miyim?Can kulağıyla dinle! Bu ömür her şeyi üç kere, beş kere, 100 kere, 50 kere söyleme ile zayi edilecek bir ömür değil ki!

Nasihati bir seferden al, adam ol. Tevbe lazım, tevbe et! Hak yolda çavlışmak lazım, çalış! Cihad etmek lazım, cihad et! İşe yara... Her gün, her gün, her gün, her gün, her gün. Aynı şey, aynı şey, aynı şey... Olmaz! Müslüman zamanının kıymetini bilecek.

“—Dokuzda hocam sana geleceğim. “

Dokuzda gel.

“—Şu işi, şu vakitte yapacağım. “

Yapmaya çalış.

Bir insan yapmaya çalıştığı halde bir mâni çıkar da engellenirse, Allah affeder ama mâni olmadan tembellenip de gecikirse cezası var. Sözünde duracak, müslüman sözünün eri olacak.

İşte müslümanlar bu terbiyeye sahip olurlarsa, o zaman ileriye giderler. Öyle olmazsa, bu düşmanlar bizden çok ileriye gitmişler, aya çıkmışlar, füzelerle üstümüzden uydu gönderiyor, Türkiye'nin üstünden uydu geçerken fotoğraf çekiyor; Türkiye'nin ne kadar buğdayı var, ne kadar mısırı var, ne kadar arpası var, ne kadar yulafı var, santimetrekare santimetrekare fotoğraflardan çıkartıp Türkiye'nin mahsülünü ölçüyorlar. Adama bak, bizim memlekete gelmeden... Sadece bizim memleket değil, Rusya, Çin vesaire... Her tarafı üstünden gönderdiği uzay aracıyla, satalit dedikleri uydu ile fotoğrafını çekiyor...

Öyle güzel fotoğraflar çekiyorlarmış ki, fotoğrafı büyütüyor, tarlayı gösteriyor. Fotoğrafı büyütüyor, ağacın altında oturan adamı gösteriyor. Onu büyütüyor, adamın elini gösteriyor. Elini büyütüyor, elinin parmaklarını, tırnaklarını gösteriyormuş. Yani büyüttükçe büyüttükçe o kadar teferruatı görebiliyor.

Tabii ilk önce o resimden bakıyor, düz bir araziye aldırıyor ama önemli bir şey varsa onu büyütüyor, büyütüyor, orada ne olduğunu anlıyor. Tepeden aşağıdaki harabeleri tespit ediyorlarmış. Yani hani o antik, antika harabeleri falan buluyorlarmış.

Allah'ın düşmanları böyle çalışırken ve bu bulduklarını da insanları öldürmekte kullanırken, Allah'ın dostu olan müslümanlar tembellenirse, Allah razı gelir mi?

Gelmez, o halde müslümanlar da çalışkan olacak, prensip sahibi olacak, temiz olacak, pak olacak... Allah'ın istediği gibi kul olacak. Çalışacak çabalayacak cenneti kazanacak. Allah-u Teâlâ Hazretleri uyanık, has, halis, hakiki müslüman olmayı cümlemize nasib eylesin bi lutfihî, ve keremihî...

Fâtiha-ı şerife mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

29. 12. 1985 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

